

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПСИХОЛОГІЯ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

За спеціальністю С4 «Психологія»

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Кваліфікація: магістр психології

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова вченої ради:

_____ проф. Л.П. Клименко

(протокол №__ від «__» _____ 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

Ректор _____ проф. Л. П. Клименко

(наказ № _____ від «__» _____ 2025 р.)

Миколаїв 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми «Психологія»

Рівень вищої освіти	магістр
Спеціальність	С4 «Психологія»
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Кваліфікація:	магістр психології

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Ю. В. Котляр
« ____ » _____ 2025 р.

Директор ННМІ
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.А. Кузнецова
« ____ » _____ 2025 р.

В.о.завідувача кафедри
психології
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ В.В.Шевченко
« ____ » _____ 2025 р.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)
Доктор психологічних наук,
професор
_____ І.В.Астремська
« ____ » _____ 2025р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма зі спеціальності С4 «Психологія» підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою Чорноморського національного університету імені Петра Могили у складі:

1. Астремська Ірина Володимирівна: доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології;
2. Кучманич Ірина Миколаївна: кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології;
3. Лукіна Наталя Борисівна кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології;
4. Шевченко Володимир Володимирович кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Пухалевич Людмила Олександрівна: директор закладу дошкільної освіти № 48, м. Миколаїв;
2. Пастушкова Ірина Семенівна: директор Миколаївської гімназії № 26 Миколаївської міської ради Миколаївської області;
3. Гончарук Наталія Миколаївна: доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 053 «Психологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти Магістр Спеціальність С4 «Психологія» Освітньо-професійна програма - «Психологія»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік та 6 місяців. Обсяг освітньо-професійної програми магістра на основі ступеня бакалавра становить 90 кредитів ЄКТС. Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом спеціальності С4 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
Наявність акредитації	Акредитована. Наявна ліцензія Міністерства освіти науки України.
Цикл / рівень	НРК України 7 рівень, FQ-EHEA - другий цикл, EQF-LLL-7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання:	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	3 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-medical/
2- Мета освітньої програми	
здійснювати теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих, конкурентоздатних магістрів з психології на сучасному ринку праці задля розвитку місцевої громади, держави та світової спільноти через забезпечення формування компетентностей, необхідних для реалізації на високому рівні різних напрямів професійної діяльності – наукової, викладацької, практичної.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	С «Соціальні та поведінкові науки» С4 «Психологія» Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка,

<p>спеціалізація (за наявності))</p>	<p>діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; біологічні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма ґрунтується на фундаментальних постулатах психологічної науки та її сучасних теоретико-прикладних дослідженнях, в результаті оволодіння якими можлива реалізація професійної та наукової кар'єри: викладач закладу вищої освіти, психолог, практичний психолог.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Формування професійної компетентності, спрямованої на здійснення дослідницької, викладацької та практичної діяльності в психологічній галузі; оволодіння навичками рішення складних і спеціальних завдань в системах освіти,</p>

	<p>охорони здоров'я, соціальної допомоги, кадрової діяльності суспільних та громадських організацій, науково-дослідних установ, які надають психологічні послуги.</p> <p>Ключові слова: психологічне консультування, основи психотерапії, саморегуляція особистості, кризова психологія, інноваційні освітні технології, інтерактивні психологічні технології, викладацька діяльність, науково-психологічне дослідження, особистісне зростання, професійне становлення.</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає теоретичну, практичну та науково-дослідну підготовку, забезпечує набуття високого рівня знань та навичок, здатність розв'язувати складні задачі, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій. Унікальність ОП полягає в зорієнтованості на багатoproфільну підготовку висококваліфікованих фахівців-психологів з врахуванням потреб Миколаївської області та Південного регіону України в здійсненні кризових утручань в умовах невизначеності і втрат. Програма викладається українською та англійською мовами.</p>
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>магістр спеціальності С4 Психологія може займати наступні первинні посади (за Державним класифікатором професій ДК 003:2010):</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів (асистент, викладач вищого навчального закладу)</p> <p>2445.2 – психолог;</p> <p>2445.2 – практичний психолог;</p> <p>2445.1 – молодший науковий співробітник (психологія)</p> <p>2340 – консультант психолого-медико-педагогічної консультації;</p> <p>1232 – головний психолог;</p>
Подальше навчання	<p>Можливість продовжувати навчання за третім (науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Компетентнісний, студентоцентрований, проблемо-орієнтований підходи та ініціативне самонавчання.</p>

	Освітній процес здійснюється за такими формами: інтерактивні науково-пізнавальні лекції, групові заняття, самостійна робота, консультації з викладачами, асистентська та переддипломна (наукова) практики
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми проводиться за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ECTS) та включає поточний та підсумковий контроль знань. Поточне оцінювання проводиться на групових заняттях у вигляді усного та письмового опитування, тестового контролю, контрольних робіт тощо. Підсумковий контроль: семестровий контроль (залік, диференційований залік, екзамен) та атестація.
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність:	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК):	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.</p>

	<p>СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
--	--

7- Програмні результати навчання (ПР)

<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

8- Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності, є, переважно, штатними співробітниками. До здійснення навчального процесу на спеціальності С4 «Психологія» залучаються викладачі як кафедри психології, так і загальноуніверситетських кафедр. Усі штатні викладачі відповідають за фахом або досвідом практичної роботи дисциплінам, які викладають, та мають результати професійної активності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Науково-педагогічні працівники систематично підвищують свою педагогічну кваліфікацію, що враховується при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин, шляхом навчання на факультетах післядипломної освіти, а також стажувань, участі у семінарах, тренінгах та інших видах обміну передовим досвідом.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальна база університету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. В університеті наявні навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; є чинні угоди на проведення практики. Так, наявне забезпечення приміщеннями для проведення навчального процесу в аудиторіях, у спеціалізованих лабораторіях; комп'ютерними класами з комп'ютерами не старіше за п'ять років, по одному на студента. Всі аудиторії обладнані дошками, мультимедійними проекторами, інтерактивними комп'ютерами, екранами для мультимедійних презентацій, плазмовими екранами
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	В університеті функціонує навчально-наукова бібліотека з навчальною літературою у вигляді підручників, посібників, методичних рекомендацій з фундаментальних та фахових дисциплін, додаткової літератури; періодичними вітчизняними та закордонними виданнями, у тому числі в

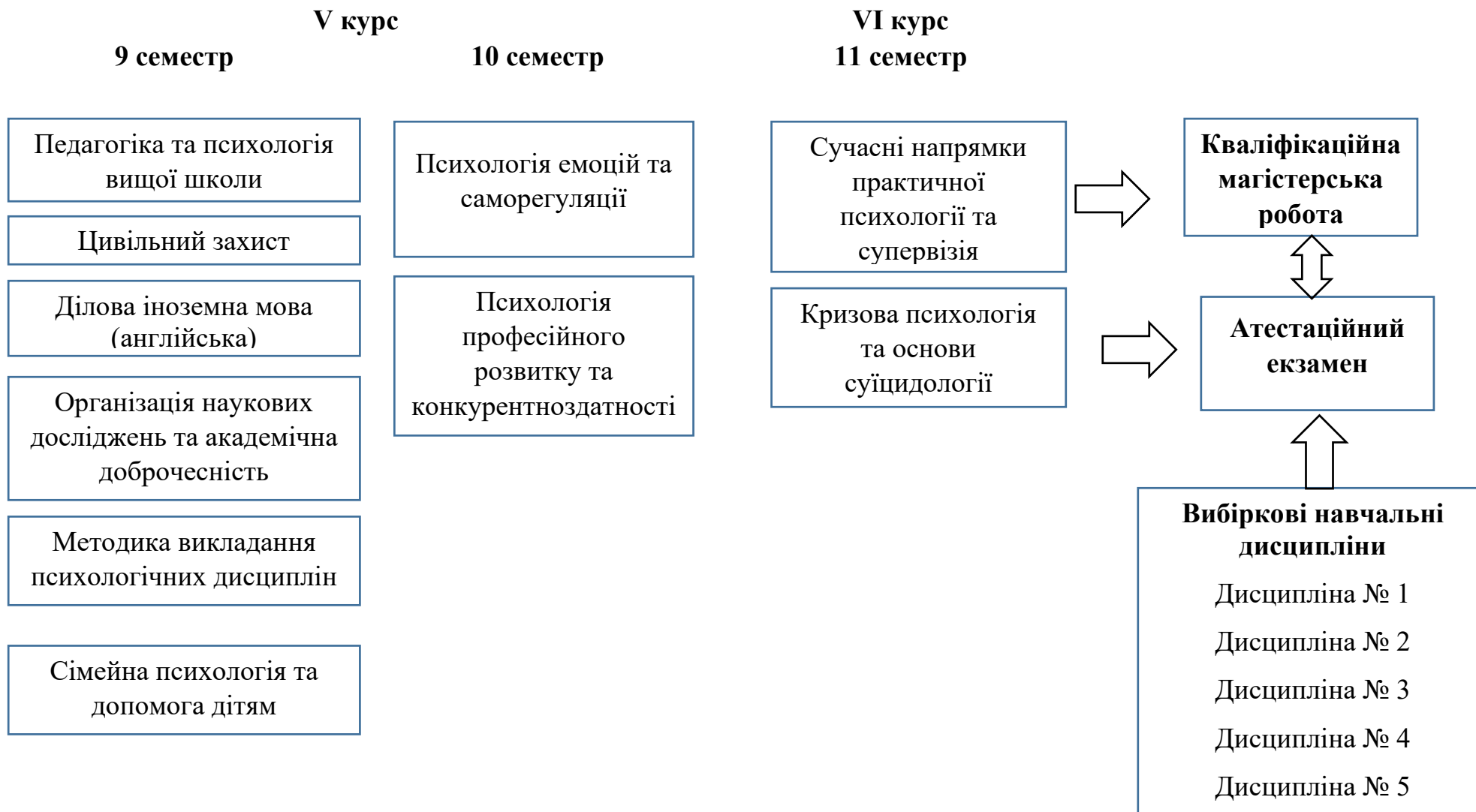
	<p>електронному вигляді. Наявні електронні каталоги та електронна бібліотека, електронна мережа та доступ до мережі Інтернет. Читальна зала обладнана комп'ютерами та бездротовим доступом до мережі Інтернет. Наявне належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін: робочі програми навчальних дисциплін, методичні розробки до групових занять, лабораторних практикумів, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали до написання курсових робіт, проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, комплексні контрольні роботи); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка. Необхідні навчально-методичні матеріали викладені у внутрішній мережі університету та на сучасній комп'ютерній платформі Moodle3 з вільним доступом для студентів. Забезпечується необхідна публічність інформації про освітньо-професійну програму. Складові освітньої програми розміщені на сайті університету, у відкритому доступі. Офіційний веб-сайт університету http://chmnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову, виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між ЧНУ імені Петра Могили та закордонними університетами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів проводиться згідно із вимогами законодавств

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Найменування освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Нормативні навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Педагогіка та психологія вищої школи	3	Залік
OK2	Цивільний захист	3	Залік
OK3	Ділова іноземна мова (англійська)	3	Залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
OK4	Організація наукових досліджень та академічна доброчесність	3,5	Екзамен
OK5	Методика викладання психологічних дисциплін	3,5	Залік
OK6	Сімейна психологія та допомога дітям	4,5	Залік
OK7	Психологія емоцій та саморегуляції	4,5	Залік
OK8	Психологія професійного розвитку та конкурентноздатності	4,5	Екзамен
OK9	Сучасні напрямки практичної психології та супервізії	6	Екзамен
OK10	Психологія кризових станів та основи суїцидології	5	Екзамен
OK11	Виробнича (наукова) практика	4,5	Диф.залік
OK12	Асистентська практика	3	Диф.залік
OK13	Переддипломна практика	4,5	Диф.залік
OK14	Кваліфікаційна магістерська робота	15	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67,5/75 %	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
ВПП 1	Дисципліна № 1	4,5	Залік
ВПП 2	Дисципліна № 2	4,5	Залік
ВПП 3	Дисципліна № 3	4,5	Залік
ВПП 4	Дисципліна № 4	4,5	Залік
ВПП 5	Дисципліна № 5	4,5	Залік
	*Студенти обирають 6 дисциплін із каталогу		
Загальний обсяг вибіркових компонент:		22,5 / 25 %	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90,0 / 100 %	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимога до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується прикладним дослідженням та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у депозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11
OK1	+					+		+	+		
OK2	+					+				+	+
OK3	+						+	+			
OK4	+	+	+				+		+	+	
OK5						+		+	+	+	+
OK6	+			+	+	+	+	+	+	+	+
OK7				+	+	+	+	+	+	+	+
OK8	+	+	+		+	+	+	+	+		
OK9	+			+	+	+	+	+	+	+	+
OK10		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK12					+			+	+		
OK13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK14	+		+				+			+	

**ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ,
НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

1. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 53 Психологія: затв. І введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019р. № 564. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053-psikhologiya-mag.pdf>
2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. URL:https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
3. Наказ МОН № 1625 від 19.11.2024 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30. 08. 2024 р. № 1021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1833-24>
4. International Standard Classification of Education (ISCED) 2011. Montreal, Canada : UNESCO Institute for Statistics, 2012. 86 p. URL:<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classificationof-education-isced-2011-en.pdf>
5. Ukraine ISCED Mapping. URL: <http://uis.unesco.org/en/search/site/ISCED?f%5B0%5D=type%3Adocument>
6. International Standard Classification of Education (ISCED). Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013). Montreal, Canada : UNESCO Institute for Statistics, 2013. 9 p. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-andtraining-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
7. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
8. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
9. A Tuning-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering : EDU Work. Paper No. 60. OECD Publ. 2011. 54 p. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/5kghtchn8mbn-en.pdf?expires=1588865052&id=id&accname=guest&checksum=91EB22CD86D2CBCAA2863542A7142F39>

10. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Редакція від 02.10.2021]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.6>
11. Національний освітній глосарій: вища освіта. 2-е вид. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1903-natsionalni-dokumenty.html>
12. Національний класифікатор України. ДК 003:2010. Класифікатор професій: затв. наказом Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. URL: <https://www.dk003.com/?code=213>
13. Національна рамка кваліфікацій : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 [Редакція від 02.07.2020]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
14. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 [Редакція від 20.06.2021]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>
15. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 [Редакція від 24.07.2021]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
16. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Ю. М. Рашкевича. Київ : Поліграф плюс, 2016. 80 с.
17. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymkareform/materialy-here-team/1903-natsionalni-dokumenty.html>
18. The e-Competence Framework (e-CF). URL: <https://itprofessionalism.org/about-it-professionalism/competences/the-e-competenceframework/>
19. Computing Engineering Curricula 2016: Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Computer Engineering. N.Y., USA : Association for Computing Machinery (ACM) and the IEEE Computer Society, 2016. 151 p. URL: <https://www.acm.org/binaries/content/assets/education/ce2016-final-report.pdf>
20. Overview of the Higher Education System. Ukraine. EU : The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA), 2017. 32 p. URL: https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/countryfiches_ukraine_2017.pdf ISCED-7 90 кредитов
21. Документи Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). URL: <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1904-dokumenty-yevropeiskoho-prostoru-vyshchoi-osvity-yepvo.html>

22. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система: довідник користувача / пер. з англ. ; за ред. Ю. М. Рашкевича, Ж. В. Таланової. Львів : Львівська політехніка, 2015. 106 с. URL:<http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1904-dokumenty-yevropeiskoho-prostoruvyshchoi-osvity-yerpvo.html>

23. Публікації та презентації HERE Team та експертів ЄПВО. URL: <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-here-team/1905-publikatsii-ta-prezentatsii-here-team-ta-ekspertiv-yerpvo.html> 23.

24. Положення про систему рейтингової оцінки у ЧНУ ім. Петра Могили. URL: <https://chmnu.edu.ua/polozhennya/>

25. Положення про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ ім. Петра Могили. URL: <https://chmnu.edu.ua/polozhennya/>

26. Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Чорноморського національного університету імені Петра Могили. URL: <https://chmnu.edu.ua/vstup-do-chnu/>